

ΕΥΤΥΠΙΩΣΗ

Παθογόνο αίτιο: Eutypa lata

Ασθένεια του ξύλου. Στην Κρήτη υπάρχει σε πολλά αμπέλια παρόλο που το κλίμα δεν την ευνοεί (λίγες βροχοπτώσεις).

Ζημιές:

Προκαλεί καχεκτική βλάστηση και ανομοιόμορφο άνοιγμα των ματιών.

Το ξύλο νεκρώνεται, σκληραίνει και αποχρωματίζεται. Η εξέλιξη είναι αργή και μακροχρόνια. Σταδιακά, βραχίονες ακόμα και ολόκληρα πρέμνα ξεραίνονται.

Συμπτώματα:

Γίνονται αντιληπτά στην αρχή της βλαστικής περιόδου (πριν να προχωρήσει η βλάστηση).

Στα φύλλα:

Είναι μικρά, κίτρινα με νεκρώσεις. Ξεραίνονται και πέφτουν.

Στα σταφύλια:

Εξελίσσονται κανονικά μέχρι την άνθηση.

Στη συνέχεια παρουσιάζουν ανθόρροια, μικρορραγία και δεν ωριμάζουν.

Στους βλαστούς:

Έχουν ασθενική εμφάνιση με μικρά μεσογονάτια.

Συμπτώματα στη βλάστηση την άνοιξη.

Καχεκτική βλάστηση στα προσβλημένα τμήματα του πρέμνου. Τα διπλανά υγιή πρέμνα εξελίσσονται κανονικά.

Στο παλιό ξύλο:

Νεκρώνεται, σκληραίνει κι αποχρωματίζεται.

(Σε εγκάρσια τομή το μεταχρωματισμένο ξύλο έχει καστανό χρώμα και σχήμα V που είναι και το χαρακτηριστικό σύμπτωμα της ασθένειας).

Έλκη δημιουργούνται γύρω από τις παλιές κλαδοτομές.

Πολλές κεφαλές δεν βλαστάνουν.

Συμπτώματα στο ξύλο

Συνθήκες ανάπτυξης - Επιδημιολογία:

Οι μολύνσεις γίνονται με τα σπόρια που μεταφέρονται από τον άνεμο πάνω στις πρόσφατες κλαδοτομές. Δριμείς χειμώνες είναι ευνοϊκοί για την ανάπτυξη της ασθένειας. Οι τομές είναι πιο ευαίσθητες όσο νωρίτερα γίνεται το κλάδεμα. Το μέγεθος της κλαδοτομής παίζει σημαντικό ρόλο (αυξάνει τις πιθανότητες μόλυνσης).

Αντιμετώπιση

Θεραπευτικά μέτρα δεν υπάρχουν.

Η ασθένεια αντιμετωπίζεται ικανοποιητικά με γενικευμένα καλλιεργητικά μέτρα.

Καλλιεργητικά μέτρα:

- **Χρήση υγιούς πολλαπλασιαστικού υλικού.**
- **Σήμανση των ύποπτων πρέμων.** *Γίνεται την άνοιξη με ταινίες ή σπρέι βαφής.*
- **Τα προσβεβλημένα – ύποπτα πρέμνα κλαδεύονται τελευταία.**
- **Τα εργαλεία κλαδέματος απολυμαίνονται τακτικά.**
- **Ώψιμο κλάδεμα και με καλό καιρό.** *Θεωρείται το πιο αποτελεσματικό μέτρο. Κλάδεμα στο τέλος του χειμώνα. Η άνοδος της θερμοκρασίας επουλώνει συντομότερα τις πληγές και η μείωση των βροχοπτώσεων και της υγρασίας ελαττώνει τις πιθανότητες μόλυνσης. Επιπλέον, η δακρύρροια εμποδίζει την εγκατάσταση των σπορίων πάνω στις τομές και την ομαλή εξέλιξη της διαδικασίας προσβολής.*
- **Αποφυγή μεγάλων κλαδοτομών.** *Οι μολύνσεις ευνοούνται στις πρόσφατες και μεγάλες κλαδοτομές.*
- **Ανασύσταση – εξυγίανση πρέμων.** *Γίνεται με αφαίρεση και απομάκρυνση των προσβεβλημένων βραχιόνων εφόσον η ασθένεια δεν έχει επεκταθεί στον κορμό. Διαφορετικά πρέπει να γίνεται εκρίζωση και καταστροφή ολόκληρου του πρέμνου.*
- **Καταστροφή ή απομάκρυνση των υπολειμμάτων του κλαδέματος.** *Συνιστάται ο θρυμματισμός και η ενσωμάτωσή τους στο έδαφος. Διαφορετικά άμεση απομάκρυνση και σε περίπτωση αποθήκευσης (καυσόξυλα) να διατηρούνται σε χώρο προστατευμένο από βροχές (έτσι αποφεύγονται η διασπορά των μολυσμάτων και οι νέες μολύνσεις).*

Οι παραπάνω πρακτικές πρέπει να εφαρμόζονται από όλους τους αμπελουργούς.